

ЗНАМЕНАТЕЛНА ГОДИШНИНА 120 ГОДИНИ ДЪРЖАВНО ОБРАЗОВАНИЕ ЗА ДЕЦА С УВРЕДЕН СЛУХ В БЪЛГАРИЯ

На 29 май тази година се отбелязва едно събитие, което дава началото на жизненото, културното и обществено развитие на глухите хора в България – преди 120 години в София е основано и открито първото училище за глухи деца в България. Европа е очарована, светът – учуден. В малка България глухите деца вече могат да стават умни и разумни, да четат и пишат, и да са уважавани....

И така - 120 години вече!

Юбилейният ден ще бъде специално отбелязан и в рамките на международната научно-практиче-

ска конференция „Ти чуваш“, която се провежда в Националния исторически музей. Тук ще бъде и голямото тържествено честване с празничен концерт, организиран с участието на деца с увреден слух и техни приятели от цяла София.

За този велик празник, уважаеми читатели, ще ви информираме подробно в следващия брой на вестник „Тишина“.

Днес обаче можете да видите поздравителните плакети, които изпрати Съюзът на глухите в България, в лицето на неговия председател Николай Нинев и районната организация на глухите в София.

Честит 120-годишен юбилей
наше знание и мъдрост!

ГЕНЕРАЛНА АСАМБЛЕЯ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ НА ГЛУХИТЕ 2026 – ВАЖНИ РЕШЕНИЯ И НОВИ ПОСОКИ ЗА БЪДЕЩЕТО

От 15 до 17 май 2026 г. в град Ларнака, Кипър, се проведе генералната асамблея на Евро-

пейския съюз на глухите (EUD) – едно от най-значимите събития за глухата общност в Европа.

В асамблеята участваха представители на 30 държави, членуващи в организацията,

както и редица европейски и международни партньорски организации.

Сред официалните гости бяха представители на Европейската спортна федерация на глухите, Европейският форум на жестовите преводачи, Европейската младежка организация на глухите, Европейската мрежа на учителите по жестов език и Световната федерация на глухите.

България беше официално представена от Петър Тричков и Катрин Хаджицинова – членове на Управителния съвет на Съюза на глухите в България.

ФОКУС ВЪРХУ ПРАВТА НА ЖЕСТОВИТЕ ЕЗИЦИ

Една от най-важните теми по време на асамблеята беше раз-

витието на правата на жестовите езици в Европа.

Европейският съюз на глухите представи новата си книга „От признаване към официализиране – европейската еволюция на правата на жестовите езици“, публикувана през декември 2025 г. с редактор Александър Блокс.

За книгата и за всичко за този най-важен годишен форум на ЕСГ четете на стр. 2-3

ИЗКУСТВЕНИЯТ ИНТЕЛЕКТ - ДИСКУСИИ И МНЕНИЯ КОГАТО ИНОВАЦИЯТА НЕ РАЗБИРА ЕЗИКА

Съвременните разработки в областта на носимите ИИ (Изкуствен интелект) технологии, като пръстени със сензори, които превеждат жестов език в реално време, все по-често се представят като пробив в достъпността.

Един такъв пример, описан в „Singularity Hub“, включва система от няколко ИИ пръстена, които проследяват движенията на

пръстите и ги превръщат в текст или реч в реално време.

На пръв поглед подобни технологии изглеждат като значителен напредък. Те обещава по-бърза комуникация, по-малка зависимост от човешки преводачи и по-голяма независимост за глухите потребители. Но зад този оптимистичен наратив се крие по-дълбок проблем: тези систе-

ми са изградени върху фундаментално непълно разбиране за самия жестов език.

Дали технологиите отразяват дългогодишен модел, в който комуникацията на глухите не се свежда вече само до опростени, машинно разпознаваеми жестове, или е друго - четете и размислете на стр. 4

СРЕЩА В СГБ

На 21 май тази година се състоя среща, на която представители на банка „Уникредит Булбанк“ представиха продуктови оферти специално за служители на Съюза на глухите в България. След като се запознаха с ця-

лостната дейност на сдружението, от банката предложиха и начало на информационна кампания за нашите членове.

На срещата присъства председателят на СГБ Николай Ни-

нов, както и представители на централното управление на СГБ.

За бъдещите конкретни оферти и инициативи ще ви информираме в следващ брой на вестник „Тишина“.

ГЕНЕРАЛНА АСАМБЛЕЯ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ НА ГЛУХИТЕ

От стр. 1

Книгата поставя нов акцент върху разбирането, че признаването на жестовите езици не е крайната цел. Според авторите истинският напредък означава жестовите езици да получат официален статут, равнопоставен на останалите национални езици.

В книгата се разглеждат:

- правните и политическите аспекти на официализирането;
- ролята на държавните институции;
- възможностите и предизвикателствата пред европейските държави;

- необходимите законодателни промени;
- добри практики и пропуски в съществуващите системи.

Особено внимание привлича визуалната карта на Европа, която показва състоянието на правата на жестовите езици в 31 държава. Чрез цвятна система се проследява кои държави осигуряват по-добра правна защита и къде все още има сериозни пропуски.

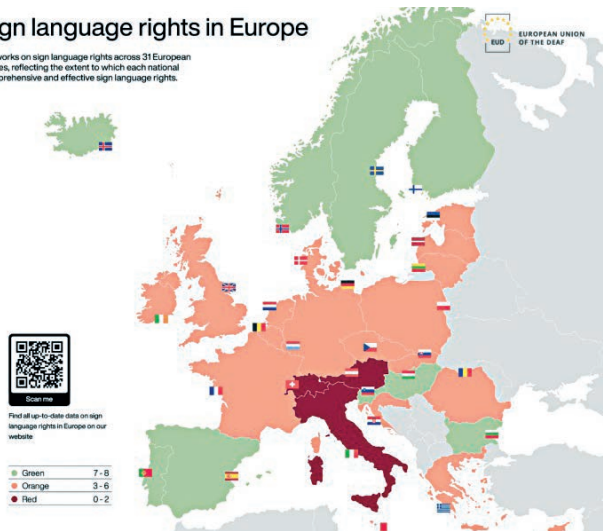
Публикацията е насочена не само към институциите, но и към организации, активисти, изследователи и самите глухи общности, като предлага конкретни насоки за бъдещи действия.

The status of sign language rights in Europe

The evaluation of the national legal frameworks on sign language rights across 31 European countries results in the following total scores, reflecting the extent to which each national framework fulfils the eight criteria for comprehensive and effective sign language rights.

Country	Final score
Austria	3
Belgium	6
Bulgaria	6
Croatia	5
Cyprus	4
Czechia	6
Denmark	6
Estonia	4
Finland	7
France	4
Germany	4
Greece	5
Hungary	7
Iceland	7
Ireland	5
Italy	3
Latvia	4
Lithuania	6
Luxembourg	4
Malta	5
Netherlands	6
Norway	7
Poland	6
Portugal	7
Romania	6
Slovakia	6
Slovenia	7
Spain	8
Sweden	7
Switzerland	2
United Kingdom	6

EUD TV – ЕВРОПЕЙСКА ПЛАТФОРМА НА ЖЕСТОВ ЕЗИК

По време на асамблеята беше представена и новата медийна платформа EUD TV, създадена по повод 40-годишнината на Европейския съюз на глухите.

Проектът е финансиран по европейската програма „Граждани, равенство, права и ценности“ (CERV) и има за цел да направи информацията по-достъпна за глухите хора в Европа.

Платформата заменя традиционните онлайн уебинари с професионално заснето студийно видеосъдържание.

В EUD TV ще бъдат публикувани:

- интервюта с европейски политици;
- дискусии по актуални политики;
- новини и анализи;
- истории от глухата общност;
- образователни видеа;
- информация за правата на глухите хора.

Всички видеа са създадени на жестов език и са допълнени с писмен и говорим английски език, за да бъдат достъпни за по-широка аудитория.

ПРОДЪЛЖАВА БОРБАТА ЗА ДОСТЪПНОСТ В ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ

ЕСГ продължава активната си работа по петицията №1056/2016, свързана с правото гражданите да подават петиции до Европейския парламент на национални жестови езици.

През 2025 г. са проведени специални технически срещи с представители на Европейския парламент, включително със Секретариата на Комисията по петиции и други европейски институции. Основната цел е да се намерят реални и практически решения за подобряване на достъпността за глухите граждани.

Паралелно с това продължава инициативата за признаване на Европейски ден на жестовите езици. Кампанията цели повишаване на обществената осведоменост и утвърждаване на жестовите езици като част от

езиковото и културното многообразие на Европа.

ОСНОВНИ ПРЕДЛОЖЕНИЯ И РЕШЕНИЯ НА ГЕНЕРАЛНАТА АСАМБЛЕЯ

Традиционно важна част от асамблеята е обсъждането на предложенията от националните организации на глухите.

ПОДКРЕПА ЗА НАЦИОНАЛНИТЕ ПРОЕКТИ И ПАРТНЬОРСТВА

Португалската федерация на асоциациите на глухите предложи Европейският съюз на глухите да засили институционалната си подкрепа към проектите и инициативите на своите членове.

Според предложението националните организации играят ключова роля за:

- развитието на знания и иновации;
- създаването на добри практики;
- повишаването на видимостта на глухата общност;
- изграждането на международни партньорства.

Резолюцията предвижда ЕСГ активно да популяризира тези инициативи, да насърчава международното сътрудничество и да подпомага обмена на опит между държавите. Предложението беше подкрепено с мнозинство от делегатите.

ПОСЛЕДИЦИТЕ ОТ ОРАЛИЗМА И ЕЗИКОВАТА ДЕПРИВАЦИЯ

Особено сериозна тема постави Германският съюз на глухите. Предложението беше свързано с дългогодишните последици от орализма – образователен подход, при който жестовите езици са били забранявани или ограничавани.

Беше подчертано, че в продължение на десетилетия много глухи деца са били лишени от ранен достъп до естествен и напълно достъпен език. Това е довело до:

- образователни затруднения;
- социална изолация;
- проблеми с психичното здраве;
- ограничени възможности за развитие.

Предложението призовава за:

- повече научни изследвания;
- обмен на информация между държавите;
- информиране на европейските институции;
- разработване на нови препоръки за образованието и социалната подкрепа.

И тази резолюция беше приета с мнозинство.

ИЗКУСТВЕНИЯТ ИНТЕЛЕКТ И ЖЕСТОВИТЕ ЕЗИЦИ – НОВА ЕКСПЕРТНА ГРУПА

Сред най-модерните и обсъждани теми беше развитието на изкуствения интелект и неговото влияние върху глухите

Ръководството на ЕСГ предложи създаването на специална Експертна група по изкуствен интелект и жестови езици за периода 2026–2030 г.

Причината е бързото развитие на технологии като:

- автоматично разпознаване на жестов език;
- дигитални инструменти за достъпност;
- AI преводи;
- онлайн комуникационни системи.

Групата ще има задачата:

- да следи развитието на технологиите;
- да защитава езиковите и културните права на глухите хора;
- да консултира европейските политики;
- да разработва етични насоки;
- да подпомага сътрудничеството между разработчици, институции и глухата общност.

Особено важно е, че приоритет ще се дава на участието на глухи специалисти и експерти. Предложението беше прието с широка подкрепа от делегатите.

НОВО РЪКОВОДСТВО НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ НА ГЛУХИТЕ

По време на асамблеята беше избрано и новото ръководство на EUD за периода 2026–2030 г.

За председател беше избрана София Исари от Гърция, а за заместник-председател – Хелга Стивънс от Белгия.

В Управителния съвет влизат:

Филипе Венаде де Соуза – Португалия;
Ваида Лукошюте – Литва;
Мари Виртанен – Финландия.

СЛЕДВАЩА СРЕЩА ВЪВ ВИЛНОС

Следващата Генерална асамблея на Европейския съюз на глухите ще се проведе през май 2027 г. във Вилнюс, Литва.

Очаква се темите за езиковите права, достъпността, образованието и технологиите да продължат да бъдат сред основните приоритети на европейската глуха общност.

Катрин Хаджицинова

ТЕ 2026 – ВАЖНИ РЕШЕНИЯ И НОВИ ПОСОКИ ЗА БЪДЕЩЕТО

НА СОЦИАЛНО-ЕТИЧНИ ТЕМИ

ДАЛИ НАИСТИНА ЗНАЕМ ВЪЗМОЖНОСТИТЕ НА ИНТЕРНЕТ МРЕЖАТА?

В началото на тази година, по-точно на 5 януари народното читалище „Йордан Йовков-1870 г.“ в Добрич откри дигитален клуб, по проект, част от инвестицията BG-RRP-1.024-0859-C01, финансирана от Европейския съюз по плана за възстановяване и устойчивост на РБългария.

Проектът се реализира с партньорството на Съюза на глухите в България и по-конкретно с териториалната организация на глухите в града, с цел да се подпомогне социалната инте-

грация на хората с увреден слух. Припомням това събитие, защото пет месеца по-късно, когато на 20 май поканихме членовете на ТО-Добрич да започват в новооткрития клуб, дойдоха едва неколцина човека и то без ясна идея с каква цел са дошли и защо.

А клубът, както писахме в статията, публикувана в първия брой на вестник „Тишина“ от тази година, освен, че разполага със специален софтуер, който тран-

сформира говор в субтитри, с цел да подпомага комуникацията на глухите потребители, могат да получат и съдействие при работа със специализирани сайтове на общината и администрацията, както и да разпечатват документи. И, в името на подпомагането на дигиталното им образование, са предвидени обучения по дигитални умения.

С две думи, този клуб отвори вратите си за всички хора със слухови проблеми, които имат нужда от подкрепа, за да използват пълноценно безкрайните възможности на интернет и по този начин не само да придобият нови знания и умения, но и да се обогатят умствено и духовно. В името на тази идея съобщихме, че клубът може да се ползва и от млади хора с увреден слух, които не са членове на ТО на глухите в Добрич.

Фактът, че интересът към използването на възможностите на клуба бе толкова слаб, говори, че все още не само нашите членове, а и тези от другите организации към СГБ, не искат

или не желаят да използват огромния капацитет от познания и възможности на интернет пространството, не само за придобиване на полезни знания и умения, но и за осъществяване на подходяща професионална реализация. Повечето от тях използват главно социалната мрежа фейсбук и то предимно за да пускат клипчета на жестов език за обмяна на клюки или за това кой къде е бил, колко риба уловил, как си прекарвали на маса със солидна почерпка – все нови-ни без особено значение.

На другия полюс са наистина любознателните и непрекъснато търсещите непознати за тях неща глухи хора – като Георги Георгиев от РО-Варна, Марияна Маркова от РО-Русе, Николай Вълчев от РО-Ямбол и дори известният на всички Емил Великов от РО-София, който винаги съобщава с жестов превод актуални новини с подробни обяснения...

Написах всичко това с идеята да разкажа за необятното интернет пространство. Кое то е

съвсем безплатно, достъпно, изпълнено с безброй неочаквани неща от различен интерес за нашите членове. Още повече, че в клуба се предлага както онлайн, така и присъствено, обучителен курс с жестов превод, така, че за кратко време, с практически уроци, тези, които правят първите си стъпки в използването на модерните технологии, да постигнат бърз напредък. И тогава, кой знае – току виж някой от тях попаднал на подходящата новина, която го е стимулирала да кандидатства за обучение или работа! Или пък да попадне на нови приятели с общи интереси и увлечения. Или да се впусне в необичайно пътешествие из непознати за него земи, където да намери... разковничето на щастие то си...

Дигиталният клуб в Добрич ви очаква, приятели! И ви предлага всичко необходимо, за да удовлетвори вашите търсения и нужди.

Петя Митева, председател на ТО на глухите в Добрич

5 МАЙ - МЕЖДУНАРОДЕН ДЕН ЗА БОРБА ЗА ПРАВАТА НА ХОРАТА С УВРЕЖДЕНИЯ

СЛЪНЦЕТО ГРЕЕ ЕДНАКВО ЗА ВСИЧКИ, НО НЕ ВСИЧКИ ИМАМЕ ДОСТОЕН ЖИВОТ

На 5 май, по инициатива на Съюза на инвалидите в България десетки хора с увреждания се събраха на мирна демонстрация пред Столичната община. Събитието премина под наслов „Да живеем с достойнство под едно небе“.

На протеста присъстваха и майки на деца с увреждания, както и представители на Националния съвет на хората с увреждания. Те, заедно с представителите на националния център на хората с увреждания, са категорични, че повече от 30 години не се прави нищо от страна на държавата, за да се преодолеят десетките проблеми на хората с увреждания. Все още липсва на устойчивост на социалните системи. Не е достатъчно направеното за бедността, за недостъпната среда, за липсата на рехабилитация, за невъзможността за трудова реализация, за цената на помощните средства....

НАРАСТАВАЩА Е НУЖДАТА ОТ РЕФОРМИ!

Бях свидетел на първия протест в началото на 90-е години на миналия век, организиран от трите организации на хора с увреждания – Съюзът на глухите в България, Съюзът на слепите в България и Съюзът на инвалидите в България. Протестът бе повече от масов и то през ноември, внушителното шествие вървеше към триъгълника на властта и спряхме там. Упълномощен представител на протестиращите връчи меморандум от името на всички, в който бяха вписани ясни и конкретни искания за промени и реформи, за нормален и достоен живот. Бях и на всички по-следващи протести, без последните два (през 2023 и 2026 г.), като на този през април 2018 г. дойдоха над 5 000 хора с увреждания от цялата страна. И въпреки всичките ни справед-

ливи искания, които отново поставихме на дневен ред пред управляващите, все още сме в очакване – след толкова години – нещо да се промени в положителна насока.

В средата на май в някои медии се появиха недостоверни публикации, свързани с живота на хората с увреждания. В публично огласената позиция на Националния център на хората с увреждания ясно и категорично се казва, че „България не е „социален рай“ за тях. Реалността е, че България си остава сред държавите с едни от най-ниските социални разходи в ЕС. А голяма част от услугите за хората с увреждания или липсват, или се извоюват с години административни битки.

Ръстът на ТЕЛК е следствие от здравна и демографска криза, се казва още в становището. Когато държавата десетилетия наред не инвестира достатъчно в профилактика, ранна диагностика, рехабилитация, психично здраве, социална интеграция – естественият резултат е повече хора с хронични заболявания и увреждания.

Хората с ТЕЛК обаче, не са причина за кризата – те са нейна последица.

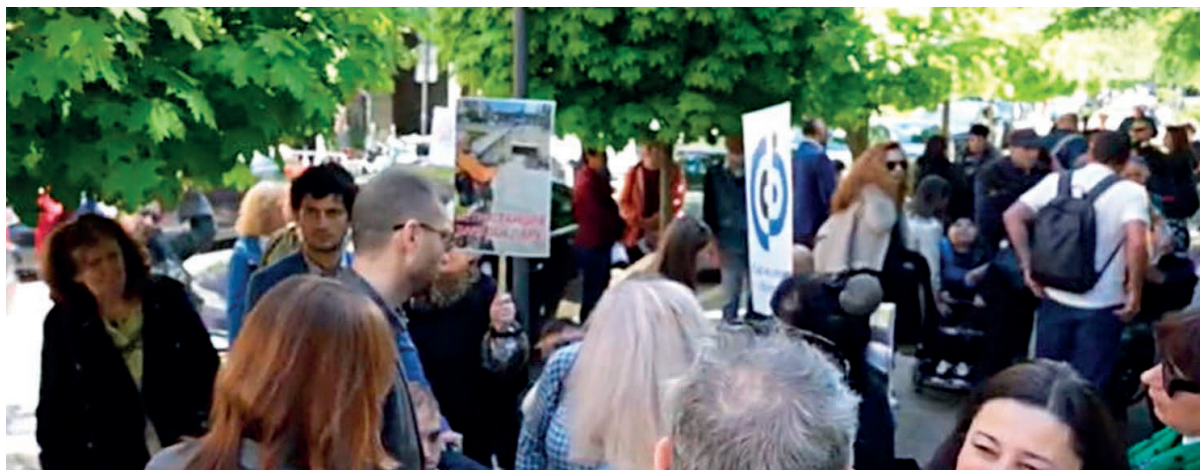
Особено тревожни са внушенията, че ако човек с увреждане работи, не би трябвало да получава подкрепа. Това е дълбоко неразбиране на реалността. Работещият човек с увреждане продължава да има допълнителни медицински разходи, транспорт-

ни затруднения, нужда от скъпи помощни средства. Жалко е насаждането на обществено противопоставяне: „работещи срещу хора с ТЕЛК“; „данъкоплатци срещу болни“; „здравни срещу хора с увреждания“. Увреждането не е „чужд проблем“ – то може да за-

сегне всеки човек.

Подкрепата за хората с увреждания не е милостиня. Тя е мерило за зрелостта и човечността на една държава.

Дали и кога ще се случи това след толкова години на очакване?
Петра Ганчева

КОГАТО ИНОВАЦИЯТА НЕ РАЗБИРА ЕЗИКА

От стр. 1

Технологиите като че ли отразяват дългогодишен модел, в който комуникацията на глухите се свежда до опростени, машинно разпознаваеми жестове, оформени основно от слухоцентрични предпоставки за това какво е език и как функционира.

За да се анализират критично подобни технологии, е необходимо да се излезе извън дискурса на техническата иновация и да се използва перспективата на „Deaf Studies“ (Изследвания на глухотата), която разглежда жестовите езици не като помощни системи, а като пълноценни, автономни езици, вкоренени в култура, идентичност и въплътено пространствено изразяване.

ЖЕСТОВИЯТ ЕЗИК НЕ Е „ЕЗИК НА РЪЦЕТЕ“

Една от най-разпространените заблуди, заложили в технологиите за разпознаване на жестов език, е идеята, че той се състои основно от движения на ръцете.

Това предположение е широко разпространено в общественото пространство, но е лингвистично неточно.

Жестовите езици са напълно развити естествени езици със сложна граматика, морфология и синтаксис. Значението не се носи само от ръцете, а възниква чрез координирана система, която включва лицеве изражения, движения на устните, поглед, ориентация на главата, позиция на тялото и използване на триизмерното пространство. Тези елементи не са допълнителни „емоционални“ детайли, а граматически компоненти, които носят синтактична и семантична информация.

Лицевите изражения, напри-

мер, често маркират въпрос, утвърждение или степен на интензивност. Погледът регулира реда на говорене и референцията. Пространственото позициониране кодира отношения между участници, време и действия. В този смисъл тялото функционира като интегрирана езикова система.

Следователно технологии, които улавят само движенията на пръстите или ръцете, не превеждат жестов език. Те извличат фрагмент от него и пропускат самата граматична структура, която създава смисъл.

ТЕХНОЛОГИЧЕН РЕДУКЦИОНИЗЪМ И АУДИСТИЧЕН ДИЗАЙН

Дизайнът на ИИ пръстените за жестов език отразява това, което може да се нарече технологичен редукционизъм – стремежът сложната човешка комуникация да бъде сведена до минимални, машинно измерими сигнали. На практика това означава да се избере най-лесно измеримото (движението на пръстите), вместо най-лингвистично значимото.

„Deaf Studies“ предоставя критичен инструмент за разбиране на този процес чрез концепцията за аудиизъм – система, в която слуховите норми и говорният език се приемат като стандарт за „нормална“ комуникация. В рамките на такава перспектива жестовите езици често се възприемат като непълни системи, които трябва да бъдат преведени в говорен език, за да станат „пълноценни“.

Това оформя логиката на много технологии за „помощ“. Вместо да се признава жестовият език като самостоятелна езикова система, той се третира като нещо, което трябва да бъде преобразувано в реч или текст за слуховата аудитория. Резултатът не е равнопоставена комуникация, а еднопосочна трансформация, в която слуховите нужди остават централни.

Проблемът тук не е само технически, а епистемологичен: самата рамка на мислене не разбира какво е жестов език.

„DEAF GAIN“ (ГЛУХОВ ПРИНОС) И ПРОБЛЕМЪТ СЪС СЛУХОЦЕНТРИЧНАТА ИНОВАЦИЯ –

В „Deaf Studies“ ключово значение има концепцията „Deaf Gain“, развита от учени като Х. Дирксен Бауман и Джоузеф Мъри. Тя преобръща традиционното разбиране за глухотата като липса и я разглежда като форма на сетивно и езиково

во разнообразие, която създава нови когнитивни и културни възможности.

От тази гледна точка жестовите езици не са компенсаторни системи за загуба на слух, а пълноценни езици, които формират различни начини на мислене и възприятие.

ИИ пръстените обаче функционират в рамките на наратив, който може да се нарече „модел на слухова загуба“. В него целта е да се елиминира езиковата разлика чрез превод към говорен език. Достъпността се дефинира като приближаване към слуховата норма, а не като признаване на езиковото разнообразие. Това води до изкривяване: вместо да се пита как технологиите могат да подкрепят съществуващия жестов език, се пита как той може да бъде направен разбираем за системи, изградени върху говорния език.

ПРОСТРАНСТВЕНА ГРАМАТИКА И ОГРАНИЧЕНИЯТА НА ТЕХНОЛОГИИТЕ ЗА РАЗПОЗНАВАНЕ

Едно от най-съществените ограничения на пръстеновидните системи е неспособността им да улавят пространствената граматика, която е основен елемент на жестовите езици. В тях пространството не е фон, а активен граматически ресурс.

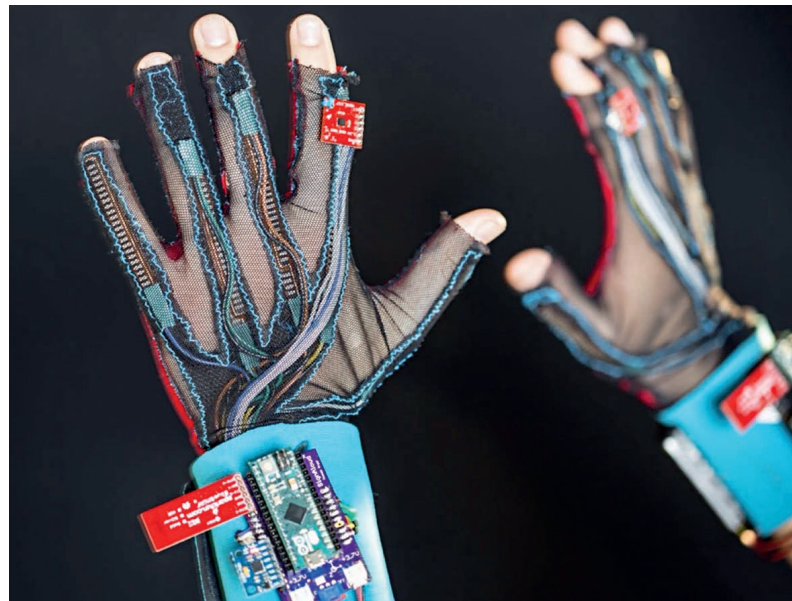
Жестовите говорители създават референти в пространството и ги използват последователно в дискурса. Така се изразяват местоимения, отношения между участници и времеви структури. Едновременно могат да се поддържат няколко референта чрез различни позиции в пространството.

Тази система е многомерна и едновременно протичаща. Когато се сведе до линейни данни от движения на пръсти, тази структура се разпада. От лингвистична гледна точка това не е просто загуба на детайл, а загуба на граматика.

СЪБИРАНЕ НА ДАННИ БЕЗ ЕЗИКОВ СУВЕРЕНИТЕТ –

Освен техническите ограничения, тези технологии повдигат и сериозни етични въпроси, свързани със събирането и използването на данни. Често те се разработват основно от чуващи изследователи или технологични компании, докато глухите участници са позиционирани като източници на данни, а не като равноправни създатели.

„Deaf Studies“ описва този процес като епистемична ек-

тракция – извличане на знание от маргинализирани общности, което след това се кодира в системи без равносвременно участие в тяхното управление и собственост.

Това поставя фундаментален въпрос: кой има правото да дефинира, записва и комерсиализира един език? Жестовите езици не са неутрални данни. Те са общностни езици, свързани с идентичност, история и културна памет.

ИЛЮЗИЯТА ЗА „ПРЕВОД В РЕАЛНО ВРЕМЕ“

ИИ пръстените често се рекламират като системи за „превод в реално време“. Но това създава подвеждаща представа за техните възможности.

Повечето съвременни модели работят с ограничени речници и контролирани набори от данни. Те могат да разпознават отделни знаци или опростени последователности, но не затрудняват с естествен разговорен жестов език, регионални вариации и бърз дискурс.

Освен това преводът не е механичен процес. В рамките на „Deaf Studies“ и преводознанието значението се разбира като културно и контекстуално обусловено. То не се „декодира“, а се създава в комуникацията. Следователно представянето на тези устройства като „преводчици“ създава илюзия за еквивалентност между машинно разпознаване и езикова интерпретация.

КЪМ ЕТИЧНО И ЛИНГВИСТИЧНО ОБОСНОВАН ДИЗАЙН

По-отговорният подход към технологии за жестов език изисква фундаментална промяна в начина на мислене. Вместо да

се редуцира жестовият език до машинни сигнали, трябва да се изхожда от разбирането, че той е пълноценна езикова система. Това означава включване на лицеве изражения, телесно движение и пространствена граматика като задължителни компоненти. Необходимо е глухите изследователи и носители на езика да бъдат равноправни участници във всички етапи на проектиране и оценка.

Също така трябва да се избягва моделът, при който технологиите заменят преводачите или обучението по жестов език. Вместо това те трябва да допълват съществуващите форми на двуезична комуникация. Накрая, езиковият суверенитет трябва да бъде признат като основен принцип: жестовите езици принадлежат на своите общности.

ГЛЕДНАТА ТОЧКА НА АВТОРА

ИИ пръстените за жестов език са пример за това как технологичната иновация може да се основава на непълно разбиране на явлениято, което се опитва да подпомогне.

Макар да се представят като инструменти за достъпност, те често редуцират жестовия език до измерими движения. „Deaf Studies“ ясно показва, че жестовите езици не са непълни версии на говорните, а самостоятелни, пълноценни езикови системи, вкоренени в пространство, тяло и култура.

Истинската достъпност не се постига чрез превеждане на жестовия език в слухови норми, а чрез признаване на неговата автономност и равнопоставеност като човешки език.

Росица Караджова

В ТЪРГОВИЩЕ

ЗРЕЛОСТНИЦИ С УВРЕДЕН СЛУХ НАУЧИХА ЗА ЗДРАВНО ОСИГУРИТЕЛНИТЕ СИ ПРАВА

Младежи от 11 и 12 клас, възпитаници на Специалното училище за ученици с увреден слух „Свети Иван Рилски“ в Търговище, посетиха офиса на НАП с желание да научат повече за данъците, осигуровките и да получат информация относно здравното си осигуряване след завършване на средното си образование.

По време на срещата те се запознаха с проблеми като кога се прекъсват здравно осигурителните права; дали и по какъв начин следва да заплащат здравно осигурителните вноски; необходимост от сключване на договор при извършване на трудова дейност; подаване на декларации; възможността за ползване услугите на НАП с персонален иден-

тификационен код (ПИК) в портала за електронни услуги.

На гише в офиса учениците имаха възможност да се запознаят и с услугата „Осигурен достъп“ чрез видео жестов превод за глухи лица“. С тази услуга НАП дава възможност на хората с увреден слух да подобрят комуникацията си със служителите в салоните за обслужване на клиенти, които са обозначени със стикери. На гишетото се осигурява достъп до жестов превод в реално време, като с помощта на таблети се осъществява видео и гласова връзка с кол центъра за превод. По този начин служителите на НАП могат да чуват превода, а клиентът с увреден слух да вижда превода на екран. Комуникацията се осъществява чрез квалифициран

жестов преводач.

На учениците беше направена демонстрация за достъпа до услугата, като чрез сканиране на QR код, поставен на гишетото, в реално време беше направена връзка със служителя на НАП, който чрез видео жестов превод осъществи полезна и вълнуваща за младежите комуникация.

Срещата премина при голям интерес и беше изключително ползотворна за учениците. Те научиха повече за своя здравно осигурителен статус, задължението си след завършване на училище и възможностите за достъпно обслужване в офисите на НАП.

Подготви Петра Ганчева по данни от онлайн медии

ОТЧЕТИ И ИЗБОРИ В МЛАДЕЖКАТА ОРГАНИЗАЦИЯ КЪМ СЪЮЗА НА ГЛУХИТЕ В БЪЛГАРИЯ

РМО-СОФИЯ

НОВА ЕНЕРГИЯ И АКТИВНОСТ ЗА РАЗВИТИЕ

На 21 май от 18 ч. се проведе отчетно-изборното събрание на районната младежка организация-София.

С много положителна енергия, активност и силно желание за развитие премина отчетно-изборното събрание на РМО-София.

Събитието събра глухи младежи, членове и доброволци, които показваха своята мотивация да допринасят активно за бъдещето на районната младежка организация на глухите в София.

Съборието бе водено от Алекс Йорданов, който ръководи дневния ред и дискусиите по конструктивен и вдъхновяващ начин. В обсъжданията активно участие взеха и членовете на РМО-София **Станислава Ковачева** и **Памела Стефанова**, както и много млади глухи участници, които споделиха нови идеи, позитивни виждания и желание за доброволческа дейност и развитие на организацията.

Особено впечатление направи засиленият интерес и нарастващото участие на глухи младежи, което е ясен знак за бъдещо развитие, приемственост и активна младежка общност.

Гости на съборието бяха председателят на РО-София **Росица Караджова** и заместник-пред-

седателят **Полина Петрова**. Те поздравиха участниците за успешното провеждане на отчетно-изборното събрание на РМО-София и отправиха пожелания за бъдещи успехи, активност и устойчиво развитие на РМО-София.

В края на съборието бе избрано новото ръководство на РМО-София: за председател на РМО-София единодушно беше избран: **Алекс Йорданов**.

Членове на РМО-София са **Кристияна Йорданова**, **Христина Каципиду**, **Станислава Ковачева**, **Памела Стефанова**.

РМО в София има и свой уникален принос за развитие на доброволното участие на млади хора в ръководенето и осъществяването на общата работа. И това са доброволците – една изключително важна част от хората, които активно работят и предлагат инициатива. Такава беше групата от младежите от София, които имат готовност за доброволчество.

На съборието бяха представени и доброволците, които ще подпомагат дейността на ръководството на РМО-София в различни инициативи и организационни дейности: това са **Данчо Жечев**, **Ивелин Жечев**, **Емануела Йорданова**, **Веселин Панталеев**,

Божидар Низамов, **Веселина Мурдарова**, **Георги Димитров**.

Участието като доброволец е ценна възможност за натрупване на опит, практика и изграждане на бъдещи млади лидери в районната младежка организация.

Пожелаваме успех на новоизбраното ръководство и на всички доброволци!

Нека с общи усилия, нови идеи и активност РМО-София продължи да се развива и да обединява все повече млади хора.

Росица Караджова,
председател на РО-София

РМО-ПЛОВДИВ

ЗАЕДНО КЪМ НОВИТЕ ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВА

На 9 май се проведе годишно отчетно-изборно събрание на районната младежка организация на глухите в Пловдив.

Съборието премина при голям интерес и в делова обстановка. Но доброто отношение и приятелството го направиха да бъде и запомнено от всички.

Отчетният доклад беше представен с видео материали, което позволи на присъстващите да си

припомнят много мигове, организирани срещи и мероприятия от живота на глухите младежи в Пловдив

Избрано беше и новото ръководство на районната младежка организация на глухите в Пловдив за периода от 2026 до 2030 година.

С мнозинство членовете гласуваха председател на РМО-Пловдив да бъде **Кръстьо Петров**,

заместник председател - **Марио Пейков**, секретар - **Катерина Хубенова**, **Давид Петков** - спорт и туризъм и **Христо Петров** - медия.

Приета беше и програмата за работа на РМО-Пловдив през следващата година.

Излъчени бяха и трима делегати, които ще участват в националния младежки семинар и ще представляват РМО-Пловдив на ОИС на МОСГБ - **Кръстьо Петров**, **Марио Пейков** и **Катерина Хубенова**.

А всички си пожелаха успех!

Ръководството на РМО-Пловдив

РО-ЯМБОЛ

РАЗХОДКА В МЕСТНОСТТА „КАРАНДИЛА“

Районният съвет на организацията на глухите в Ямбол организира едnodневна екскурзия до местността „Карандила“. На 16 май 22 съюзни членове потеглихме с автобус за природен парк „Сините камъни“, където се намира местността „Карандила“. Разположена е над град Сливен и е достъпна с въжена линия или с автобус. Една част от нас се качиха на лифта, а другите продължиха с автобуса.

Времето беше прекрасно, слънчево. След като обядвахме, направихме разходка до скалистите места на „Карандила“, откъдето се вижда целия град Сливен като на длан.

Младежите играха на федербал и волейбол, а ние, от третата възраст, се впуснахме в сладки приказки и спомени от проведени различни мероприятия. Направихме си снимки за спомен, на които се виждаха усмихнатите ни лица и приповдигнатото ни

настроение.

В късния следобед се прибрахме, като на раздяла си пожелахме да сме здрави и все така сплотени; а за 12 юли, празника на СГБ, отново да направим ек-

скурзия до други красиви места в нашата родина.

Иванка Атанасова,
координатор на РО на глухите в Ямбол

ТО-ПЕРНИК

ДА БЪДЕ ЗДРАВЕ!

На 9 май в село Ярджиловци по традиция се празнува летният Никулден. Всички местни жители се събират в този ден около един от най-красивите запазени храмове – „Николай Мирликийски Чудотворец“, за традиционен курбан за здраве.

Тази година и ние от ТО-Перник се събрахме при храма с наши членове и гости с жела-

нието да се помолим за здраве и успехи. Взехме от курбана и пожелахме доброто за всички наши близки в този вековен християнски храм.

После се отбихме до новия ресторант в селото за да се почерпим и повеселим. Събитието продължи до късния следобед.

Николинка Лозанова

В ПЛЕВЕН

НАШИТЕ ДЕЦА - ЗА ГОРДОСТ И ЛЮБОВ

Деца от кабинета за ранна рехабилитация на слуха и говора в Плевен не за първи път имат сред себе си уважаван талант в националните конкурси и събития. Ето как ние, от РО-Плевен наскоро получихме най-красивото и безценно потвърждение за това.

Големият пролетен празник Великден, който се празнува в християнския и католическия свят, и създава празнично настроение, е вдъхновил ръководството на детската градина „Зорница“, оценявайки възмож-

ностите на 5-годишния **Вальо, който е с увреден слух, да бъде включен в националния конкурс „Цветовете на моя Великден“**. Този конкурс се организира от регионален център за подкрепа на процеса на приобщаващо образование в град Перник.

В него са включени само изяви деца със специални образователни потребности от цялата страна. **Нашият малък талант Валентин Найденов, който посещава кабинета за рехабилитация на слуха и говора в Плевен, е именно момчето, което е от-**

лично за участие благодарение на своето изключително старание и любознателност.

Много често ние сме го виждали да снима с телефона си нещата които го впечатляват. А после създава картините си, които ни учудват с изключителен усет и талант.

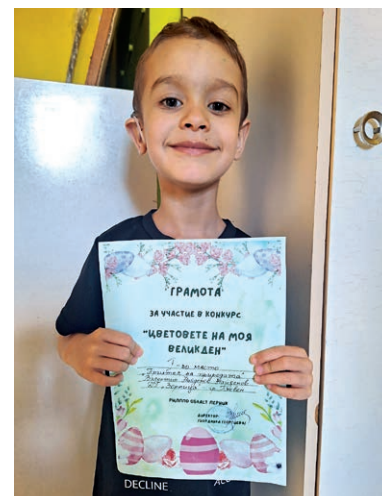
А картината, която виждате на снимката сега, е наистина талантлива и забележителна. И за радост на всички - родители, приятели и негови учители, е класирана на **първо място в категорията „Приятел на природата“**.

Поздравление за твоя талант, малки художнико!!!

Пожелаваме ти да спечелиш още много конкурси за радост на всички в Плевен, а и в цялата страна.

Димитрина Каракирова, координатор на РО на глухите в Плевен

РО-ПЛЕВЕН

МАЙСКИ ПРАЗНИЦИ В НАШИЯ ПЛЕВЕН

От 12 до 20 май тази година община Плевен проведе много културни мероприятия, които събираха и нашите членове заедно. Посещенията на групите

се организираха по интереси. А последният празничен ден беше отбелязан най-тържествено.

През тази седмица имаше много красота и емоции. А ние посетихме и фермерския пазар в парк „Кайлъка“, като след това се разходихме из красивия и добре поддържан природен парк, за който се грижи фондацията на известната наша певица Люси Дяковска. Тя е родена в нашия град и с огромно желание работи за него, не само като успява да се грижи за парка, но и за организирането на редица културни

мероприятия.

През тази седмица на културата и творчеството се любувахме на танците на Северняшкия ансамбъл, на детските школи в града и на танцьори от читалищата в региона.

Последният ден беше най-тържествен. И понеже на празник не може и без почерпка, ние хапнахме заедно пица, а после се насладихме на тържествената зоря.

Димитрина Каракирова, координатор на РО на глухите в Плевен

РО-ХАСКОВО

„КИТНА ТРАКИЯ ПЕЕ И ТАНЦУВА“ ЗА 60-И ПЪТ

Националният събор на народното творчество „Китна Тракия пее и танцува“ е фолклорната емблема на Хасково.

През своята десетилетна история съборът се доказва като вдъхновител на самодейните таланти и възможност за изява на творци, които съхраняват и ценят автентичното народно творчество.

60-о юбилейно издание на Националния събор на народното творчество „Китна Тракия пее и танцува“ се проведе на 15, 16 и 17 май 2026 година в най-красивия парк „Кенана“ с участието на самодейци от цяла България. Три

дни имаше фолклорен маратон от българска музика и танци, традиции и кулинарни изкушения.

На 16 май в слънчевия съботен ден група от 23 членове на РО на глухите в Хасково се организираха и посетиха събора, за да се насладят на народното творчество, веселието и да си направят много снимки за спомен.

Така, сред зелената и прохладата на парк „Кенана“ нашите членове прекараха заедно още един чудесен и запомнящ се ден.

Дора Хрискозова, координатор на РО на глухите в Хасково

ЧЕСТИТ 80-ГОДИШЕН ЮБИЛЕЙ!

На 7 май 2026 година дългогодишният член и ветеран на РО на глухите в Хасково **Лачо Тенев** събра в клуба на РО свои приятели и колеги, за да ги почерпи за своя 80-годишен юбилей.

Едно след друго следваха пожеланията за здраве, благополучие и много радостни моменти. След това с удоволствие хапнахме от приготвените от съпругата

му Мария вкусоти.

Ние, членовете на РО на глухите в Хасково, му честитим достолепната възраст и му пожелаваме още дълги години да е сред нас, да е обграден с много обич и признателност от близки и приятели!

Дора Хрискозова, координатор на РО на глухите в Хасково

ТЕЛЕФОН 112

ОЩЕ ВЪЗМОЖНОСТИ ЗА ОБЩУВАНЕ

На 14 май 2026 г. в клуба на РО на глухите в Хасково се проведе разяснителна кампания за телефон 112. Присъстващите 23 членове изгледаха видеозаписите, след което още веднъж им беше обяснено по какъв начин могат да се регистрират в приложението на телефоните си.

Членовете на организацията за този момент се въздържаха да направят регистрация. Общото

мнение на всички беше, че нещата ще се случват по-бавно при тях, докато бъдат не само изяснени, но и възприети за практическо изпълнение предложените техники за съобщаване и общуване.

Интересът обаче остава.

Дора Хрискозова, координатор на РО на глухите в Хасково

С БЪЛГАРИЯ В СЪРЦЕТО

„НА МЕГДАНА НА ДРУГАТА БЪЛГАРИЯ“ е пътуващ международен фолклорен събор, който обединява българи от цял свят, за да пазят и празнуват българските традиции, музика и танци. е място, където танцът и традициите се сливат в едно.

Създаден е през 2015 г. от

танцова група „От Извора“ в Лион, Франция. Възникна спонтанно, вдъхновен от желанието български танцови групи, които живеят и творят извън границите на България, да се срещнат, да обменят опит и да се свържат чрез магията на танца. Съборът съществува, за да обединява и

вдъхновява, но също така дава възможност на всеки, който има желание, да твори и да се изявява на сцена, показвайки своя талант и любов към българското.

Съборът е уникално и грандиозно по своя мащаб събитие, което всяка година събира танцови състави, хорови формации

и индивидуални изпълнители, които разпространяват българския фолклор в различните къчета по света, където живеят. Това, което го прави специален, е неговата пътуваща природа – всяка година той намира нов дом в различна страна и град, където българската общност с радост посреща участници и гости.

ТАЗИ ГОДИНА СЪБОРЪТ СЕ ПРОВЕДЕ ОТ 15 ДО 17 МАЙ В МЮНХЕН.

Със същия трепет и дори по-голям от предходната година, танцьори и зрители се събраха, за да създават нови спомени и приятелства. Независимо от разстоянията и границите, които ги делят, съборът ги обединява и им напомня, че българският дух и любовта към народните танци са живи и силни.

Пловдивчанката с увреден слух Севдалина Комитова беше една от изявените и талантливите самодейки, участвала както сама, така и в дует с **Анжела Акрамова** в съюзните фестивали, с жестов превод на песенни изпълнения и фолклорни танци. От десетина години живее и работи в Германия, но връзката ѝ с родината никога не е прекъсвала. **Този година, благодарение на събора в Мюнхен, тя се представи повече от чудесно на**

сцената и споделя по този повод: „Имах удоволствието и честта да участвам на голямата сцена като част от фолклорния танцов състав „Шевици от Мила Родина“. **Беше изключително вълнуващо преживяване, самото докосване до моята България в залата „BMW Арена“ в Мюнхен, където навсякъде звучеше българска реч, музика и български дух, ще останат завинаги в сърцето ми!“**

Петра Ганчева

ГЛУХИ АЛПИНИСТИ НА ЕВЕРЕСТ ЗА ЧОВЕШКАТА ИНФРАСТРУКТУРА, КОЯТО ПРАВИ ИЗКАЧВАНЕТО ВЪЗМОЖНО

Двама глухи алпинисти в момента се намират в Хималаите в рамките на пролетния сезон на Еверест 2026, всеки по свой независим маршрут, но свързани чрез общата реалност на високотопланското катерене.

Майкъл Уудс от Обединеното кралство и Чириньо Ди Бела от Италия се движат към опит за изкачване на най-високия връх в света, като освен екстремните условия и физическото натоварване, те се сблъскват и с една по-невидима, но решаваща система – комуникацията и инфраструктурата, която поддържа живота на тази планина.

Майкъл Уудс, на 36 години,

от Ливърпул, в момента се намира в базовия лагер на Еверест. Той е преминал аклиматизационни ротации до Лагер 2 и изчаква безопасен момент за преминаване през ледопада Хумбу – една от най-опасните и постоянно променящи се части на маршрута. Уудс катери с цел да събере средства за „National Deaf Children's Society“, свързвайки експедицията си с кауза извън самата планина.

Чириньо Ди Бела, на 41 години, от Милано, Италия, също е в Хималаите този сезон като част от отделен експедиционен екип. Той работи по по-дългосрочен проект „Седемте върха“, който включва изкачване на най-високите планини на всички континенти. Подобно на Уудс, той преминава през цикли на аклиматизация и изчаква кратките метеорологични прозорци, които определят дали изобщо е възможен опит за връх.

Макар да споделят сходен опит и комуникационен свят, двамата алпинисти не се катерят заедно и са част от различни експедиционни системи. На Еверест това е важно, защото всяка експедиция е малка подвижна инфраструктура – планински водачи шерпи, екипи за фиксиране на въжета, метеорологични прогнози, кислородни доставки и координирани решения за движение по маршрута.

Това, което често остава не-

видимо в разказите за Еверест, е че планината не просто се изкачва – тя се изгражда всяка година. Шерпските екипи отварят и поддържат маршрута през ледопада Хумбу, където огромни ледени блокове се движат и разпадат постоянно. Те монтират стълби над цепнатини, фиксират въжета, пренасят оборудване към по-високите лагери и вземат решения в реално време в среда, където една грешка може да бъде фатална.

Този инфраструктура е и езикова. Шерпите основно използват шерпски език като майчин, непалски като втори език, а английският в експедиционен контекст често е ограничен до отделни думи, команди и технически изрази. Това означава, че комуникацията на планината никога не е изцяло едноезична – тя е комбинация от езици, опит и невербални сигнали.

В такава среда визуалната комуникация придобива особено значение. На голяма надморска височина, особено по време на опит за връх, катерачите често носят кислородни маски, които затрудняват говоренето и правят гласа неясен. Дебелите ръкавици ограничават движенията на ръцете, а вятърът и шумът правят слуховата комуникация почти невъзможна. Именно затова предварително договорените жестове, визуални сигнали и кратки процедури често се оказ-

ват по-надеждни от говоримия език. В много ситуации те се превръщат в ключов инструмент за безопасност

В по-ниските части на Хималаите, по маршрути като Лангтанг, тази логика на адаптирана комуникация съществува в различна форма. Когато трекъри говорят за „Peaceful Bakery and Tea Guest House“, те обикновено имат предвид малък, но добре познат планински заслон в Лангтангската долина, разположен в селището Чямки – между Гхода Табела и Лангтанг.

Комуникацията там е проста и директна – поръчките се правят чрез посочване в менюто или писане в тефтер, а собствениците използват четене по устни и опит в обслужването на трекъри от цял свят.

Погледнати заедно, експедициите на Еверест и системата от трекинг заслони в Хималаите показват една обща реалност: това не са изолирани индивидуални постижения, а резултат от сложна човешка мрежа от координа-

ция, труд и адаптация.

Катеренето на Еверест е свързано и със значителни разходи. Катерачите, които достигат върха, трябва да заплатят около 15 000 долара за разрешително за изкачване, като към това се добавят сериозни разходи за екипировка, кислородни системи, логистика и водене на експедицията.

Въпреки това, истории като тези на Майкъл Уудс и Чириньо Ди Бела продължават да вдъхновяват глухата общност по света да следва собствените си цели, да не приема ограничения като окончателни и да не позволява нито на другите, нито на самите себе си да казват „не можеш“.

Да бъдеш първи винаги означава борба със системи и граници, но наградата от това изкачване не е само върхът – тя е доказателството, че възможното често започва там, където някой е отказал да се съгласи с невъзможното.

Росица Караджова

ТИШИНА

Главен редактор
Йорданка ДИМИТРОВА
e-mail: i.dimitrova.sgb@abv.bg

Редактор
Петра ГАНЧЕВА
e-mail: petra.gancheva@gmail.com

Предпечат
Студио за дизайн и предпечатна
подготовка Илюзия - Нео Арт ООД

Печатница
Нео принт, тел.: 02 873 1196

Администратор на Фейсбук страницата на СГБ
Росица КАРАДЖОВА
http://www.facebook.com/udbbulgaria

АДРЕС НА РЕДАКЦИЯТА:
1000 София,
ул. „Денкоглу“ № 12-14
тел.: (02) 980 47 78
e-mail: tishina@sbgbbg.com

Електронен формат на в. „Тишина“:
http://tishina.sbgbbg.com

Официален сайт на СГБ:
www.bg.sbgbbg.com
Александър ДОБРЕВ, администратор

НАШИТЕ АБИТУРИЕНТИ - ИЗЛЕТЯ ОТ НАС ВИПУСК 2026!

С МНОГО ЕМОЦИИ БЯХА ИЗПЪЛНЕНИ МОМЕНТИТЕ КОГАТО ПОСЛЕДНИЯТ ЗВЪНЕЦ ДАДЕ НАЧАЛОТО НА ЕДИН НОВ ЕТАП В ЖИВОТА НА НАШИТЕ АБИТУРИЕНТИ.....

В СУУС ЗА ДЕЦА С УВРЕДЕН СЛУХ „ПРОФ. Д-Р ДЕЧО ДЕНЕВ“-СОФИЯ НИКОИ И НИКОГА НЯМА ДА ЗАБРАВИ ГОДИНИТЕ ТУН

На най-прекрасното тържество в годината класните ръководители Цонка Маринова и Райна Кючукова пожелаха на дванайсетокласниците си да бъдат добри хора и да следват мечтите си.

Директорката на училището Севдалина Джонгарска благодари на учителите и родителите, че заедно преодоляваха трудностите по пътя на израстването, а на учениците пожела да вярват в себе си, да следват мечтите си и да не забравят училището, което ги направи истински личности, подготвени за живота.

С думи на благодарност за търпението, мъдростта и обичта, с която са били обграждани винаги, се обърна Борислава Веселинова, ученичка от 12 А клас.

Учениците от 11 клас поздравиха абитуриентите с емоционални думи: „В нашето училище всички сме приятели, ще ни липсват!“ и им пожелаха смелост и увереност по пътя, който изберат да следват.

В СУ ЗА УЧЕНИЦИ С УВРЕДЕН СЛУХ „ПРОФ. Д-Р СТОЯН БЕЛИНОВ“-ПЛОВДИВ ТРОГАТЕЛНО И НЕЗАБРАВИМО СЪОБУВАНЕ

Днес изпратихме нашите абитуриенти с едно емоционално и незабавимо тържество, посветено на силата на духа, приятелството и пътя напред. Защото училищните години приличат на един дълъг мач – изпълнен с трудности, победи, уроци и хора, които оставят следа завинаги.

Днешният ден не беше просто финал. Беше празник на по-растването, на мечтите и на всичко преживяно заедно.

Скъпи наши абитуриенти, пред вас стои един нов свят – непознат, вълнуващ и пълен с възможности. Вървете смело по своя път, вярвайте в себе си и никога не губете духа, който ви доведе дотук. Пазете приятелствата, спомените и уроците, които училището ви даде. И когато животът ви изправи срещу вятъра – не спирайте да вървите напред!

На добър час, випуск 2026!

В СУУС „СВ. ИВАН РИЛСКИ“ В ТЪРГОВИЩЕ СПЕЦИАЛНА НАГРАДА ЗА НАША УЧЕНИЧКА

XIII издание на националния конкурс с международно участие „България в картини и слово“ - 2026, организиран от Обединен детски комплекс и Центъра за подкрепа за личностно развитие се състоя на 15 май т. г. в Търговище. В конкурса се включиха 1186 деца и ученици на възраст от пет до 19 години от 27 области на страната, като тази година са получени творби и от Франция и

Германия. Тържествената церемония за награждаване на отличените се проведе в концертната зала на аМладежкия дом.

Специалната награда на сдружение „Художниците на Търговище“ тази година отиде при Мелек Наскова на 17 г., ученичка от СУУС „Св. Иван Рилски“. Творбата ѝ носи силно експресивен и декоративен характер, за което спомагат използваните обобщени форми и контрастни цветове, наситена с чувство за жизненост, автентичност и връзка с българската архитектура и природа. Наградата беше връчена от секретаря на сдружението Татяна Панайотова.

На официална церемония по повод 24 май в Драматичния театър община Търговище връчи годишните отличия за образование, изкуство и култура. Тази година отличия за образование получават десет преподаватели и два педагогически колектива, сред които, за прогимназиален етап на средното образование отличие получи Стойчо Стойков - учител по физическо възпитание и спорт в Специалното училище за ученици с увреден слух „Св. Иван Рилски“.

ТРАДИЦИЯТА Е ЖИВА

ПОРЕДНАТА ИЗЛОЖБА НА ВАНЯ ПЕТКОВА ЗА 24 МАЙ

Дружество на художниците и Арт галерия „ДАР“ организират

ИЗЛОЖБА „ЗА БУКВИТЕ И ХОРАТА“.

Откриването ще бъде на 20.05.2026 от 18.00 ч. в Керимовата къща, ул. „Климент Охридски“ 10, Кърджали

На 20 май т. г. 16 художници от Кърджали се включиха в изложбата на дружеството на художниците „За буквите и хората“, посветена на 24 май. На откриването художникът-галерист Пенка Атанасова съобщи, че повечето имена на творците-участници са познати на любителите на изкуството: Божидар Мечев, Владимир Чукич, Ваня Петкова, Георги Шишков, Десислава Емилиянова-Диче, Емил Пенчев, Есин Салим, Мая Мечева, Па-

влина Чукич, Пенка Атанасова, Христо Габеров, Хари Атанасов, Камбер Камбер, Фахрие Камбер.

В експозицията са включени картини, изпълнени с различна техника: маслена и акрилна живопис, акварели, смесени техники, гравюрни техники малко керамика. В акварелите виждаме и по-нежни нюанси, а Хари Атанасов този път се представя с акрилни работи, които са доста по-експресивни. Емо Пенчев е със смесена техника, Владо

Чукич е с две големи композиции, акварелни, с коне – едно на истина богато и пълно творчество, на което всички любители на изкуството могат да се насладят в пълна мяра.

Сред участващите в изложбата творци отново е и глухата художничка Ваня Петкова с две свои акварелни картини, които на мнозина ще се сторят новаторски, но са изпълнени с много нежност и чувственост.

